

Moji znanci.

(Spisal G. Flori.)

Y spomin mi stopajo moji mladi znančki, katerim sem bil nekoč prijatelj, s katerimi sem se zabaval, razveseljeval tako, da sem se za par trenutkov popolnoma zamislil v otročje življenje, da sem se preselil v davno mi minula leta mladostna, da sem se pootročil sam v krogu svojih mladih prijateljčkov. Z njimi sem se igral, opazoval njihovo priprosto vedenje, in zdelo se mi je, da sem tudi še sam otrok, vesel, brezskrben, nedolžen in — bil sem srečen. Posebno se mi obnovi ta žalni, vendar tako blagodejni spomin, kadar vas

vidim, kako se veselo igrate v večjih skupinah, ali pa še takrat, kadar vidim na sliki družbico veselih otročičev, kakor je n. pr. današnja „Angeljčkova“.

Kako so se jim smešila ta okrogla, napeta ličeca, in kako radovedno so zrl name s svojimi ljubkimi očesci, in kako pozorno so me poslušali! Ej, te kodrolase glavice, kako mi zró še sedaj v duhu nasproti, kako se mi smeškajo, prav tako kot nekoč, da, prav tako! Rad se jih spominjam teh nedolžnih bitij, tem raje, ker so že zapustili to solzno dolino; njihovi angelji varuhi so jih odvedli v nebeške prostore, da postanejo sami angeljčki — — — Toda, kaj izgubljam čas s praznimi besedami; kajne, naj vam jih rajše na mestu takoj predstavim! Torej dovolite, da pričnem!

I.

No, seveda, tebe ne pozabim na noben način, kodrolasi Tinček! Kako te imam še jasno v spominu, vprav, kot da si živ; ono drobno glavico mi stezaš nasproti, ročici dvigaš proti meni, — a v resnici si tako daleč, daleč strani.

Tega vam predstavim najprej že zato, ker je bil sinček moje sestre, a jaz sem bil torej njegov stric, da veste. Moja sestra je omožena pri sosedovi hiši, in ako vam rečem, da je bil Tinček več pri nas, kot pa doma, mi lahko verjamete.

Hodil sem tedaj v mesto v šolo, a vsake počitnice sem se vračal redno domov na praznike. Da bi vi znali, kako me je težko pričakoval! Tiste dni pred prazniki je tičal vedno pri nas za pečjo, in rdeča ličeca so mu gorela od nestrpljivosti. In kako tudi ne? Kaj mislite, da sem bil jaz slab striček, o nikakor ne! Žepe, polne fig in rožičev, medenih konjičkov in petelinčkov, in Bog zna, česa vse mu nisem donesel! A vse to sem oddal njemu. To ni mala stvar. Ako me je torej težko pričakoval, ako me je imel rad, kdo bi se mogel temu čuditi? Vi gotovo ne.

Tudi jaz sem ga imel jako rad. Pestoval sem ga, vzdigal proti stropu in — — — no, kaj mislite, da ga nisem mogel? Saj ni bil težji od petelina, a star šele kake tri leta.

O Božiču pa, ko je zapadel sneg na debelo, sem ga zavil v gorka oblačila, izvlekel stare sani, in šla sva na hrib, dršat se. Da bi ga videli, kako je ploskal z ročicami, ko so zletele sani kot blisk po hribu nizdol, da je vse pršelo in se kadilo pod nama. In ako sva se včasih prav pošteno zvrnila na gladkih tleh, kaj mislite, da je jokal? O ne, Tinček ni bil nikako preobčutljivo dete! Samo obrazek se mu je malo nakremžil, a čez par trenutkov je bil že zopet vesel.

Ko pa sem odhajal od doma, tedaj mi je bilo jako hudo pri srcu. Tinček je jokal, a jaz sem mu moral obljubiti, da kmalu zopet pridem, a tedaj da mu donesem zopet nekaj tako lepega. In na ta način sem ga potolažil.

Kot vidite, sva bila res dobra znanca in prijatelja.

Neko zimo se je pa prehladil. Kot sem že rekel, je bil Tinček doma pri sosedovih, kakih šestdeset korakov oddaljen od naše hiše. Doma niso bili Bog vé kako bogati, in zato tudi Tinčka niso mogli posebno gorko oblačiti. Po letu je hodil, kot navadno kmečki otroci, v sami srajčki okolo, a po zimi ni imel niti čevljičkov. In ker od sosedovih pa do nas ni bilo daleč, je prišel včasih po zimi k nam v sami srajčki, gologlav in bos. Tako je bilo tudi tedaj. Prišel je kot po navadi k nam, a vrata so bila zaklenjena. Klical je in trkal na duri, toda kdo bi mogel slišati to njegovo rahlo trkanje in otročji glasek! Predno so ga začuli, je bil že ves prezebel, in tresel se je od mraza, ko je stopil v gorko sobo.

Drugi dan pa ga je jako bolel vrat. Ves mu je otekel, težko je spravil besedo iz grla, in jesti tudi ni mogel drugega kot mleko. Joj, kako se je mamica prestrašila! Spoznali so takoj, da je to davica, in vedeli, da je to huda in neusmiljena morilka mladih bitij. A Tinček je ležal pokojno v svoji postelji, očesci je upiral v strop in trpel potrpežljivo kot jagnje. Toda bilo mu je vedno hujše. Ležati se je bil naveličal, zato je vstal iz gorke postelje in sedel na klop poleg svojega dedeka. S težkim srcem je dedek opazoval, kako bolezen napreduje, videl njegov otekli vrat, upadla ličeca. A Tinček se je privil k njemu, pogledal ga s solznimi očmi tako milo, tako proseče, češ, dedek, pomagaj mi! Debela solza je prilezla temu po nagubanem licu, in mislil je sam pri sebi: „Glej, glej nedolžno stvarico, nikomur ni nič žalega storila, a koliko mora trpeti! Pa bi raje smrt posegla po meni, obnemoglem, sivem starcu in pustila tega otročiča, naj živi!“

Toda bolezen je napredovala. Drugi dan na večer je Tinček umiral. Uprl je še jedenkrat svoji očesci v mamico tako zaupljivo, odprl usteca, hlapnil po zraku in obnemoglo mu je telesce; dušica se je dvignila in zletela nedolžna in nežna mej angeljskimi kori v nebesa. Oj, kako je mamica plakala, kako je dedek tiščal oči skupaj; a vsejedno mu je pridrsela solza za solzo po razoranem licu. Kako se mu je krčilo srce — — — — — toda, čemu naj vam opisujem žalost, saj je je že tako

dovolj na svetu, čemu naj bi jo množil še jaz s svojim opisovanjem! Ne, tega ne morem, ne smem.

Povem naj vam le še, da je ležal Tinček na mrtvaškem odru, prav kot pokošen cvet. Od vseh strani ga je obdajalo zelenje, pušpanovi in bršljinovi venci so se mu vili po obeh straneh, a on je ležal mirno, smehljajočih se lic, — pravi angeljček.

In kaj mislite, da sem storil jaz, ko sem zvedel to žalostno novico, da je Tinček umrl? Jokal sem, da, jokal, in ni me sram, tega povedati.

O Veliki noči pa, ko sem došel domov na počitnice, ni bilo Tinčka, da bi me obiskal, zato sem ga obiskal jaz na pokopališču. In v rahlo zemljo, pod katero spava moj Tinček, sem vsadil pomladne cvetlice: bele zvončke. Vsako pomlad se zakrije grob na gosto s temi cvetkami, oznanjaje, da pod njimi spava nedolžno bitje smrtni sen.

Ko pa zapihlja pomladen veterc, zazibljejo se zvončki na grobu, a moj znanček počiva v zemljinem naročju mirno, pokojno.

Na pustni torek.

(Spisal *Pivčan.*)

Pravijo, da je Gorupov Tevže nenavadno umen in prebrisan, in da mu nikoli ne izpodleti, česar se loti. Vendar lansko leto je imel na pustni torek veliko 'smolo'.

Kakor vsako leto so imeli Gorupova mati ta dan veliko opravila. In kako tudi ne? Saj je treba za pustni večer vendar kaj boljšega pripraviti, saj je pust samo jedenkrat v letu in ta dan naj bi želodec česa pogrešal! — Tako so že v jutro Gorupova mati zakurili v peči, česar ne storé vsak dan, ker sicer kuhajo na ognjišču. A danes je treba pripraviti peč za pêko. Sam Tevže je pri njih. Starejši bratec Polde je odšel v šolo in oče v gozd po drva. Pa ménite, da je Tevže kaj pomagal materi, ko so imeli toliko dela? Morebiti bi bil rad kaj storil v pomoč, a kaj — kamor se je prestopil, tam je bil v napotje.